

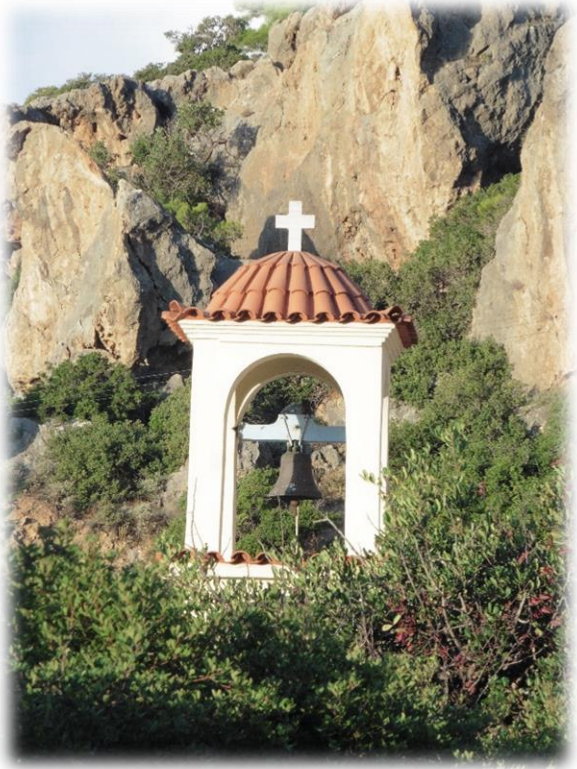
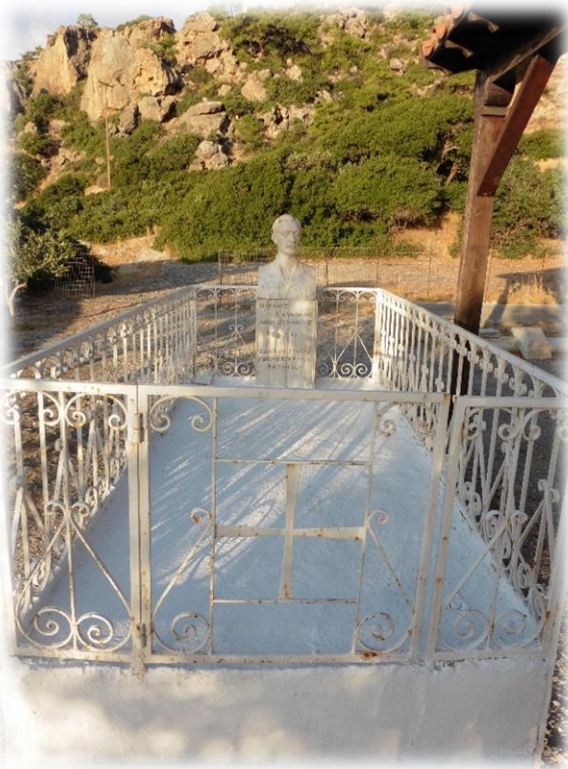
Na onze wandeling brengen we nog een bezoek aan de kerk van Sougia. Deze kerk is steeds gesloten maar Wanda, onze contactpersoon, regelt altijd wel een bezoekje voor onze groep. De vloer in de kerk is 2000 jaar oud. De kerk zelf werd meerdere keren herbouwd en werd steeds kleiner en kleiner gemaakt. Maar de vloer is steeds gebleven. De mozaïekvloer is

even oud als deze die men gevonden heeft in de oude stad Lissos, maar de vloer in Sougia is beter bewaard gebleven omdat hij steeds afgeschermd is gebleven van de weersinvloeden.

Zoals op de meeste kerkhoven in Kreta worden de overledenen hier ook bovengronds begraven omdat de ondergrond te hard is en het moeilijk is om graven te delven.

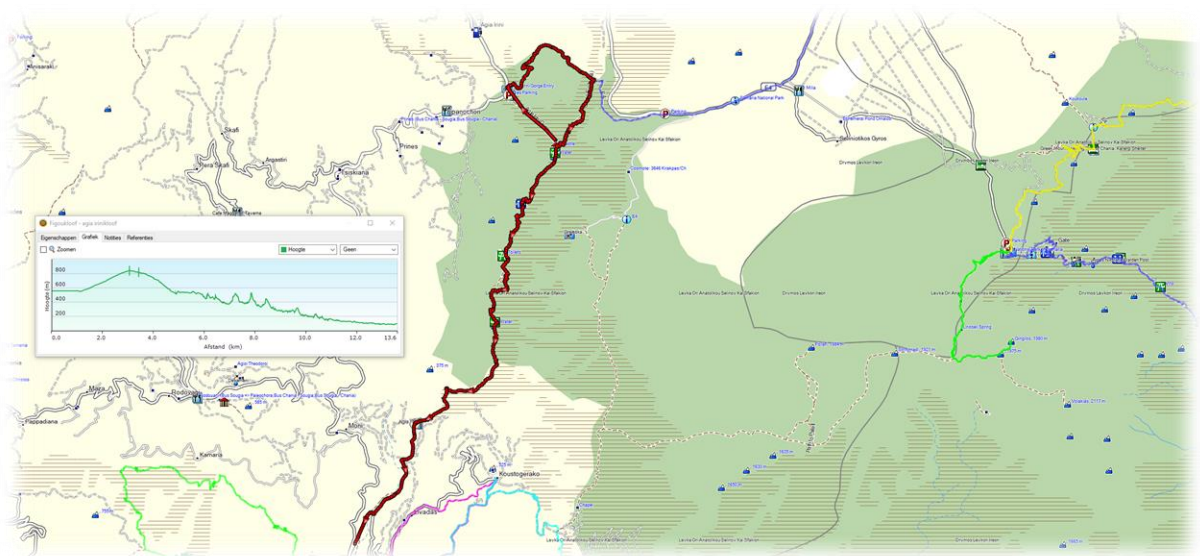
Voor de kerk van Sougia staat er een praalgraf. Het is van een piloot, die in Sougia geboren is, en die in het buitenland is gecrasht met zijn vliegtuig in de jaren 50..

Ooit heeft een priester van deze kerk, eigenhandig, een kapelletje gemaakt voor een dame die heel veel had gedaan voor de kerk.

Vrijdag 29 september 2023

Soort	: Wandeling in lijn
Plaats	: Figoe kloof en de Agia Irini kloof
Afstand	: 12 km
Stijgen	: 300 m
Dalen	: 600 m
Duur	: 5 uur

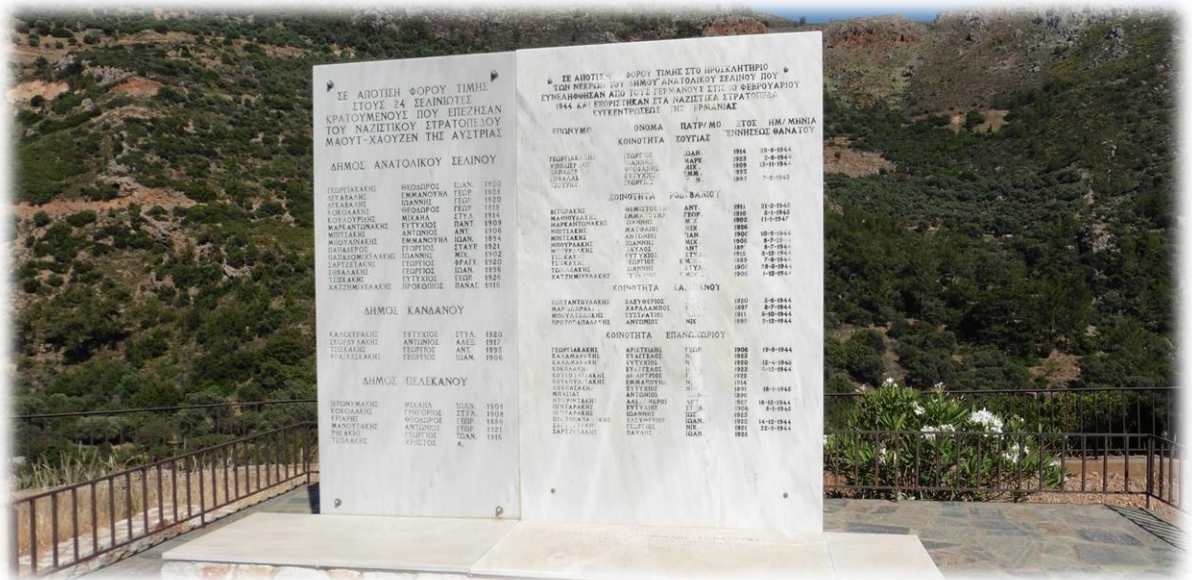

Elke ochtend kunnen we genieten van een heerlijk ontbijt bij Wanda. Er is steeds vers geperst fruitsap, koffie en thee. Het ontbijt is variërend. De ene dag zijn het croissants, de andere dag yoghurt, brood, pannenkoeken of andere zaken.

Reeds vroeg in de ochtend zit er al iemand op een terrasje op een bouzouki te spelen. Men speelt er vooral rebetiko muziek op. Het restaurant van Wanda heet Rebetiko omdat zij vroeger vrienden had die, bij hen, rebetiko muziek speelden. Rebetiko is een soort Griekse kleine gitaar.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden hier in de streek veel mannen opgepakt waarvan de Duitsers dachten dat ze iets te maken hadden met het verzet. De opgepakte mannen werden overgebracht naar het concentratiekamp Mauthausen in Oostenrijk. Bij de uitgang van de kloof is er een wit marmeren gedenksteen met de namen van de gedeporteerden die het niet hebben overleefd. De grootvader van Stefanos (de uitbater van het winkeltje in Sougia) werd eveneens opgepakt maar heeft Mauthausen overleefd. De man had in het geheel niets te maken met het verzet.

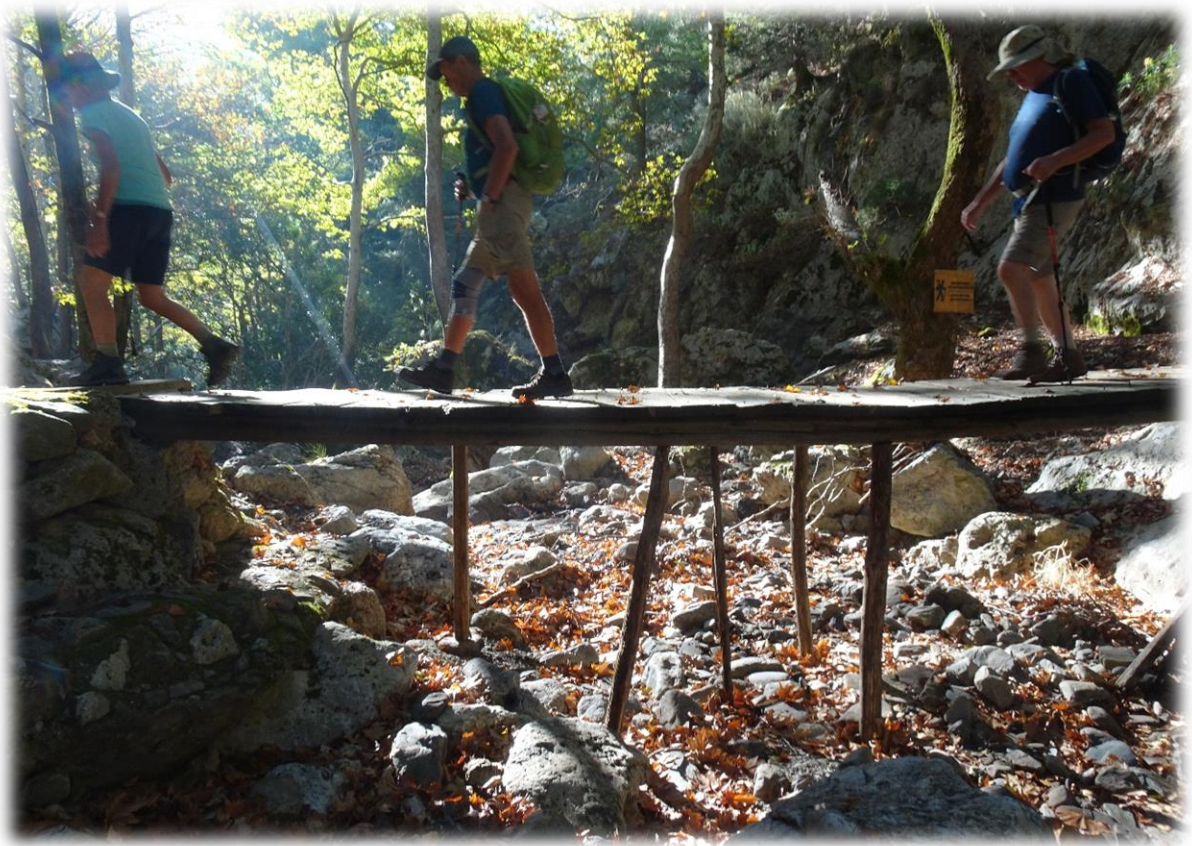
Juist voor het dorp Sougia zijn er nog restanten van een wateropslagplaats en een aquaduct van ongeveer 100 jaar voor onze tijdrekening. Door de sporen die men teruggevonden heeft weet men dat de aquaduct ongeveer 4 km lang was.

Een boerin komt naar haar geiten kijken.

Vandaag doen we twee kloven. Eerst doen we de Figou-kloof. Deze kloof geeft uit op de Agia Irini-kloof die we dan ook maar meepikken.

In Agia Irini moeten we eerst over de oude brug die gebouwd werd rond 1850.

Het duurt niet lang of we zien enkele vale gieren boven onze hoofden zweven. De vale gier kan tot 1 m lang worden en een vleugelspanwijdte hebben van 2,65 m. De vale gier rust en broedt op en langs steile kliffen. Het is een aaseter die al vliegend zoekt naar karkassen van

runderen en andere grote dieren. De gier kan zelf geen lijken open scheuren. Hij moet eerst wachten op andere roofdieren die dit werkje voor hem opknappen.

Behalve vale gieren zitten er in Kreta ook Lammergieren, maar die hebben we niet gezien. Lammergieren hebben een bruine kop en een witte borst. Evenwel heeft de lammergier de

gewoonte om zijn witte borst bruin te maken met klei. De lammergier kan beenderen tot 18 cm doorslikken. Grotere beenderen laat hij vallen vanop grote hoogte. In de 20ste eeuw was de lammergier bijna uitgestorven omdat er veel werd op gejaagd omdat men dacht dat de lammergier lammetjes en zelfs kinderen op at, wat helemaal niet waar is. De laatste jaren neemt hun aantal in Europa af doordat de boeren hun dode dieren niet langer meer mogen laten liggen op hun landerijen, dit in verband met de gekke koeienziekte.

De Figou-kloof mondt uit in de Agia Irini-kloof. Agia Irini betekent Heilige Irene. Met haar jungleachtige vegetatie en oleanderbosjes in de bovenloop en diverse engten verder kloofafwaarts is deze kloof een waar paradijs voor wandelaars.

In deze kloof staan een aantal rare bomen. Er is een dikke tak waar je een eenhoorn kan inzien, met wat verbeelding uiteraard. Een andere tak lijkt wat, in combinatie met een staan op de grond, op een hertenkop.

Phlomis fruticosa of Brandkruid vind je in Kreta enkel maar op rotsachtige plaatsen. De bloemen zijn eetbaar. Brandkruid is een inheemse soort en bloeit vanaf half maart tot eind juni. Opvallend aan het Brandkruid is de zaaddoos van de bloem na de bloei.

De gele hoornpapaver wordt 30 tot 60 cm hoog en heeft bijna kale stengels. Hij bloeit van juni tot augustus.

Geiten zijn in staat om zich in sobere omstandigheden heel goed te handhaven en voort te planten. Daarom werden zij vroeger vaak door arme mensen gehouden, in plaats van koeien.

Ze eten graag gras, kruiden, groenten, plantenscheuten, bladeren en boomschors. Een geit is een herkauwer.

Gemzen (wilde berggeiten) hebben een geitachtig uiterlijk. Beide geslachten dragen horens, maar die van het mannetje zijn groter dan die van het vrouwtje. De hoorns zijn maximaal 32

cm lang. Ze staan recht omhoog maar buigen aan het eind als een haak naar achteren. Mannetjes worden zwaarder dan vrouwtjes. Gemzen eten in de zomer allerlei plantaardig voedsel, als grassen en kruiden, knoppen, naalden, schors en twijgen. In de winter voeden ze zich met mossen en korstmossen.

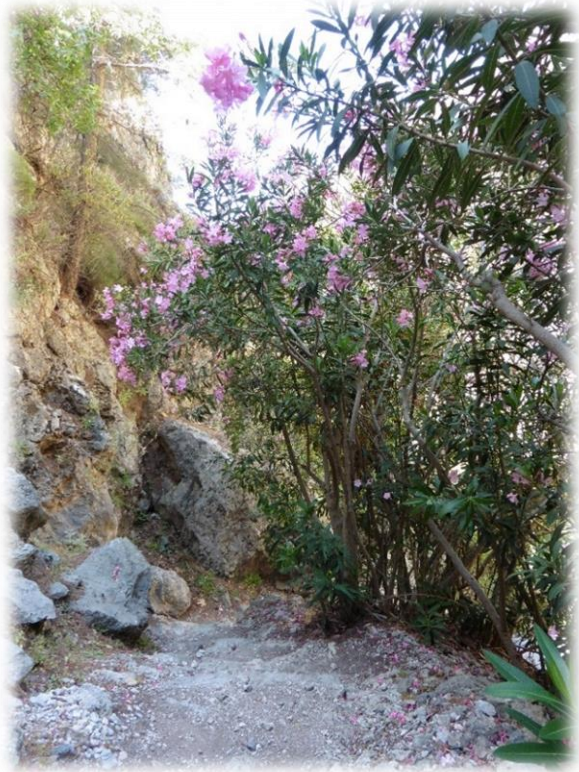

Gemzen zijn dagdieren, die in de middag rusten. Vrouwtjes en hun jongen leven in kuddes, die uit wel honderd dieren kunnen bestaan. Mannetjes leven voornamelijk solitair, behalve in de bronsttijd. De gems kan zo'n tweeëntwintig jaar oud worden in gevangenschap en vijftien

tot zeventien jaar in het wild. Belangrijke natuurlijke vijanden zijn de Lynx en de wolf. Het zijn behendige klimmers, die eenvoudig van rots naar rots springen. In de zomer en de herfst leven ze voornamelijk op alpenweiden rond en boven de boomgrens.

De Agia Irini kloof start op een hoogte van 600 m in het dorpje Agia Irini en mondt uit in de zee bij Sougia. Het laatste gedeelte van de kloof is echter niet begaanbaar. Ook hier passeert de E4 die deels over oude Romeinse paden loopt. De Romeinen hadden immers een weg

aangelegd van Omalos naar Lissos. We lopen dus deels over paden die al meer dan 2.000 jaar bestaan.

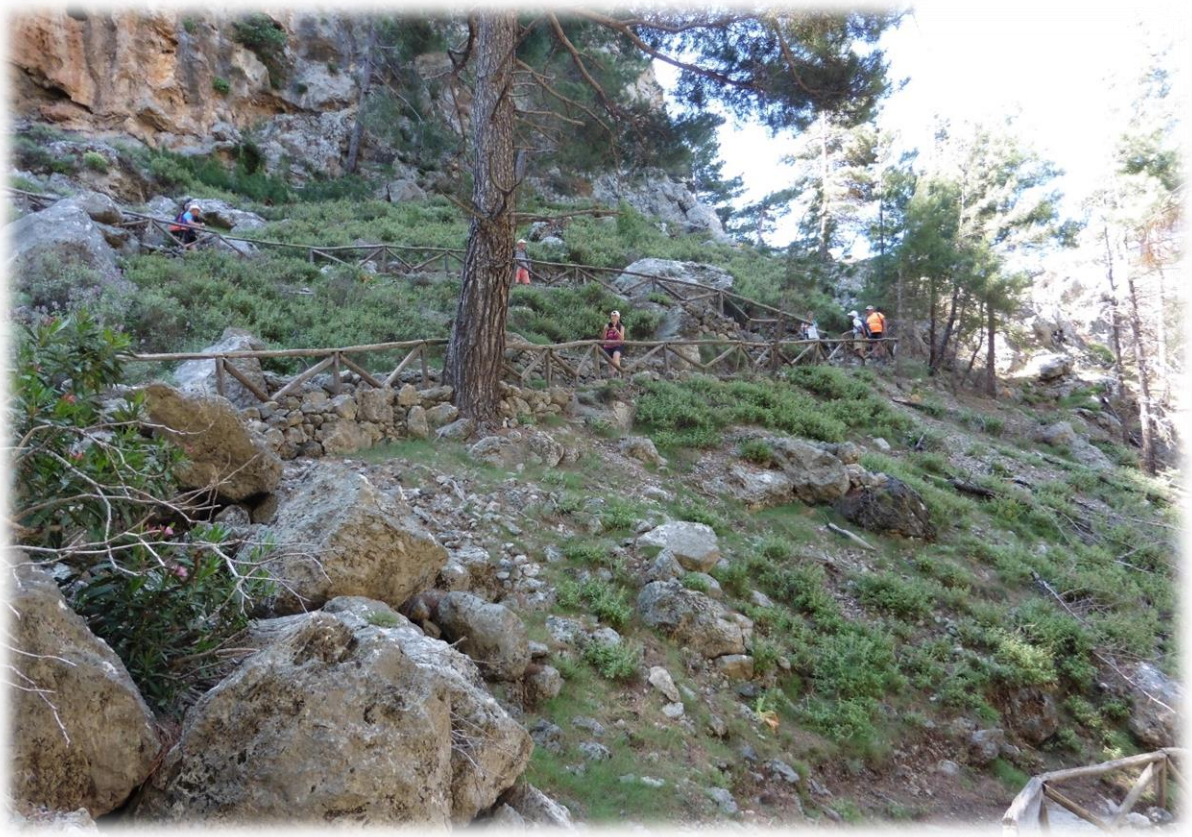
Ook hier terug een merkwaardige boom. Zijn wortels rusten op rotsige bodem en zoeken vandaar naar water in de grond. De stam rust eigenlijk op de wortels.

De onderste foto ligt niet op zijn kant. De boom is horizontaal gegroeid in een inkeping van de rotswand.

De kloof zelf heeft een lengte van 11 km, waarvan 7 km begaanbaar is, en mondt uit in de Kretenzische Zee in Sougia. Evenwel zijn de laatste 4 km van de kloof niet begaanbaar.

In rotsspleten van deze kloof groeien er onder andere vuurwerkplanten en slangenwortel, anemoon en cyclamen.

Een vijgenboom groeit op de rotswand. Er hangen zelfs vijgen aan.

Er zitten ook slangen op Kreta maar zelf heb ik er nog nooit eentje ontmoet. De balkantoornslang heeft een lichaamslengte van ongeveer een meter, met uitschieters tot 1,2 meter. De kleur is meestal zwart met een witte tot gele streep- of vlekjestekening die halverwege het lichaam wegvalt in een egale bruin-zwarte kleur. De slang is niet giftig.

De luipaardslang bereikt een maximale lichaamslengte van ongeveer een meter en is niet giftig. Het dier staat bekend als een van de mooist gekleurde Europese soorten. De luipaardslang houdt van zonnige plekken op steenhopen en muren met enige vegetatie en is met name te vinden in stenige open gebieden maar niet in bossen. De soort gaat in aantal en verspreidingsgebied langzaam achteruit en is beschermd.

De dobbelsteenslang heeft een olijfgroene tot donkerbruine of bijna zwarte kleur, in centraal Europa is de grijsgroene variant de meest voorkomende vorm. Op de bovenzijde zijn meestal vier of meer regelmatige duidelijke vlekkenrijen aanwezig, die soms versmolten zijn tot dwarsbanden. De meeste mannelijke exemplaren blijven ongeveer 60 tot 80 centimeter, vrouwtjes worden gemiddeld langer en kunnen meer dan 1,3 meter bereiken. De slang is niet giftig.

En als laatste is er de katslang. Het is een bodembewonende soort die wel kan klimmen maar overdag onder een steen of haag ligt te rusten. De slang is bijzonder agressief en rolt zich bij

verstoring op tot een schijf en zal luid sissen. De katslang is erg snel en zal proberen te bijten. Zijn beet is giftig voor kleine prooien zoals hagedissen maar de beet is niet giftig voor de mens.

Door de kloof dient men zich een weg te zoeken van de ene rode bol naar de andere.

In de winter is deze kloof niet begaanbaar en staat ze vol water. Na de winter wordt de kloof terug opgeruimd zodat ze terug min of meer begaanbaar wordt.

We verlaten de Agia Irini-kloof ter hoogte van de bar Oasis waar we een terrasje doen. De taxi's komen ons daar halen en brengen ons naar ons hotel. In de onmiddellijke omgeving

staat en een kapel waar er slechts één graf naast staat. Het is van een rijke familie uit de buurt die voor hun dierbaar overleden familielid een kapel hebben gebouwd.

Nog in de buurt staat er nog een toren van een oud klooster. Het klooster zelf is er niet meer, enkel de toren is bewaard gebleven. De toren is enkel toegankelijk op aanvraag voor een doopsel of voor een huwelijk.

Tijdens deze wandelweek hebben veelal paden van het Europese langeafstandspad E4 gevolgd. Dit is het langste langeafstandspad van Europa. Dit pad begint in Tarifa, het zuidelijkste puntje van Spanje. De E4 doorklieft geheel Spanje, een deel van Frankrijk, Zwitserland, enkele Balkanlanden, om te eindigen in Cyprus. Zelf heb ik al 1620 km van de E4 bewandeld in Spanje. De gehele E4 is ongeveer 10.000 km lang.

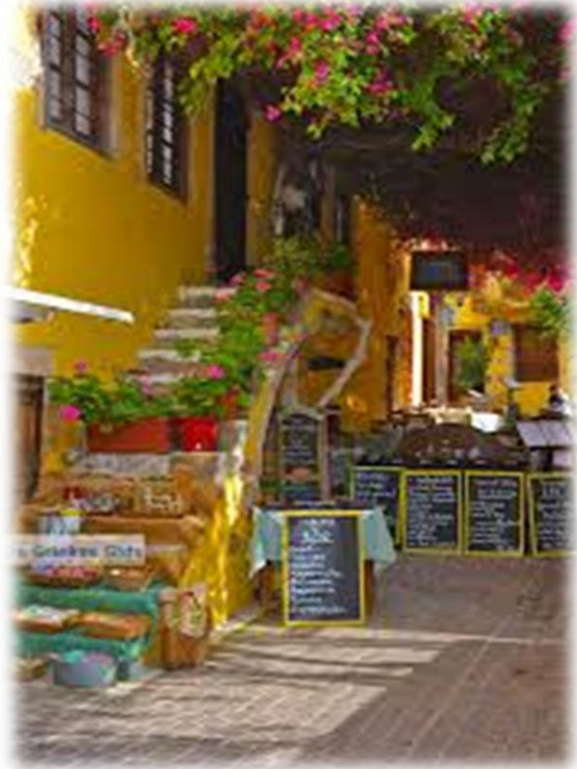
In Kreta wordt de E4 aangeduid met geel-zwarte tekens. Soms zijn het palen, soms zijn het geschilderde bollen of strepen. In Spanje en Frankrijk maakt de GR7 (wit-rode strepen) deel uit van de E4.

Zaterdag 30 september 2023

Vandaag keren we terug huiswaarts maar we brengen eerst nog een bezoek aan Chania.

De Mitropolis kathedraal ligt aan een plein in de drukke Halidon Street (een winkelstraat in het centrum van Chania). Dit is de belangrijkste straat van het centrum, die rechtstreeks naar de haven loopt. De Mitropolis kerk is de zetel van de aartsbisschop. Deze kerk stamt uit het einde van de 19e eeuw en zij is gebouwd door een moslim die de Heilige Maagd Maria op deze wijze wilde bedanken voor het genezen van zijn zoon. Schuin tegenover de Mitropolis kerk vind je het Archeologische Museum van Chania.

In 1913 werd Kreta opgenomen in het koninkrijk Griekenland. In de grote Wereldoorlogen vochten de Kretenzers voor Griekenland en werden de Duitsers verdrongen van Kreta. Kreta is momenteel een van de meest welvarende delen van Griekenland, mede door het toerisme.

Op Kreta is de bevolking overwegend Grieks Orthodox. Daar hechten de bewoners ook een grote waarde aan. Ook zijn de Kretenzers trots op hun Griekse taal. Dus als je naar Kreta op vakantie gaat, doe je de Kretenzers eer aan door een paar woordjes Grieks te spreken.

Een opvallend bouwwerk aan de haven van Chania is de Janitsaren moskee. Dit is het oudste nog bestaande gebouw van Kreta. De moskee stamt uit de zeventiende eeuw en herinnert hedendaagse toeristen aan het feit dat Kreta ooit bezet was door de Turken. Tegenwoordig wordt het gebouw niet meer gebruikt als moskee. In het gebouw vinden exposities en marktjes plaats. De moskee heeft nooit een minaret gehad.

In de haven ligt er een boot die sponzen te koop aanbiedt. Ze zeggen dat de sponzen uit de zee komen rond Kreta maar dat is niet zo. Ze komen uit de buurt van Cyprus. Rond Kreta zijn alle sponzen uitgestorven. Denk ook twee keer na voor je echte sponzen koopt. Het is een natuurproduct dat stilaan met uitsterven bedreigd is. Uw ramen zullen ook niet properder zijn als je ze poetst met echte sponzen.

In de oude haven staat een Venetiaanse vuurtoren. Hij werd gebouwd tussen 1595 en 1601. Tijdens de Egyptische periode (1831 tot 1841) kreeg de toren de vorm van een minaret. De vuurtoren wordt nu niet meer gebruikt als vuurtoren. Het is nu een monument. Hij is 21 m

hoog en bevindt zich op 26 m boven de zeespiegel. Het is nog één van de oudste, nog bestaande vuurtorens in Griekenland, maar ook een van de oudste nog bestaande vuurtorens in de Middellandse Zee en zelfs in de gehele wereld. De vuurtoren van Chania wordt terecht beschouwd als een parel en blikvanger van de stad.

Ik vond het zeer fijn om deze zeer toffe groep te mogen begeleiden. Ik heb er veel plezier aan beleefd.

De kleine pijntjes en ongemakjes die veroorzaakt zijn door het wandelen zullen spoedig vergeten zijn.

Ook allen hartelijk bedankt voor het drinkgeld en vooral voor het kaartje met de mooie tekst. Ik geef hieronder de tekst weer :

Beste gids,

Het is geen ondervraging maar wel een quiz! Probeer de volgende zin in het West-Vlaams te zeggen. “We hebben ons geamuseerd.” Noem enkele Europese merken van anijsdrank?

Met welk muziekinstrument speelt men hedendaags de “Last Post” onder de Menenpoort?

Een schilderijtje hebben we helaas deze week niet kunnen afwerken, enkele woorden op papier zetten is ons toch gelukt.

Ludwig D’Haese is gelukkig in het klimmen géne haze zodat iedereen kan volgen en zo is er ook niemand verbolgen.

We gaan graag met hem in zee want iedereen kan mee.

Nu staan we 2 minuten stil, dat is jouw militaire (Rijkswacht) drill.

Jij maakt voor iedereen een rijmpje en onthult zo ieders geheimpje.

Vele plaatselijke vriendinnen dingen om jouw gunsten zodat wij genieten van de kookkunsten. Maar ook van de boot, de taxi’s, sleutels enz.

Alvast van harte bedankt voor deze week want jij liet niemand in de steek.

We wensen je nog vele mooie reizen en helpen je daarom je vibram kas te spijzen.

De 11 West-Vlaamse privé groep.

Ik hoop jullie allemaal terug te ontmoeten op een van mijn volgende reizen.

Andere reisverslagen van deze jongen kun je terugvinden op www.ludwigdhaese.be

Ludwig D’Haese

benaltijdweg@gmail.com

Tekst

Ludwig D’Haese

Foto’s :

Ludwig D’Haese en andere groepsleden

